SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 249. **V Ljubljani,** v soboto 30. oktobra 1886. **Letnik XIV.**

Na grobéh.

Zopet je tukaj dan, ki je posvečen spominu in molitvam za naše mile ranjke; dan, ko mlado in staro hití venkaj „na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spé nevzdramno spanje“, kjer počiva temu preskrbni oče, nepozabljena mati, onemu ljubi brat, ali mila sestra. Malo je ljudi na zemlji božji, da bi še prav nobenega ne imeli ondi, kjer „bledó trepeče nad grobovi tisoč svetil in križe, kamne vrh gomil jesenski venčajo cvetovi!“ In tudi kdor nobenega nima še ondi, rad obrne se na vseh svetnikov dan popoludne proti kraju mirú, kjer „na grob lijó grenké solze, v nebo puhté gorke prošnjé!“ Oh, koliko pa je grobov, kjer ne vidiš ne križa, ne ne kamna, ne venca, ne svetilke, da, kjer se že celó nič več ne pozná, da bi ondi tudi kdo čakal vstajenja! Rekel bi, taki grobovi in njihovi prebivalci so pozabljeni, ker se jih vsaj videzno nihče ne spominja, kar pa vendar ni tako. Spominja se jih njihov duhovni prijatelj v črnem plašči, ki stojí danes nekako tako na pragu med večnostjo in to solzno dolino, kakor so razcepljena danes srca še živih obiskovalcev grobov, ki se ondi klečé solzé; in srca, kterih ljubezen do svojih se je dvignila z dušo vred pred dnevi, meseci ali leti pred sodbo božjo. Bog jim bodi milostljiv ter dodeli, da jim večna luč sveti!

Poleg tù naštetih grobov nahajajo se pa tudi še drugi, kterih se na celem svetu izvestno nihče ne bo spominjal, ker živ krst za nje ne vé, če tudi je obče znano, da nekje morajo biti. Prepričani smo, da na vseh vernih duš dan živega človeka ne bo na grobu p r a v i c e, ktera že zdavnej v grob potisnjena koprni žalovaje, na njenem mestu šopiri se pa vse kaj druzega na današnjem svetu. Zlata pest, imenitna služba in veljavno ime pokopali so jo že pred mnogo leti, pogrebcev je bila pa neštevilna vrsta — malo da ni prišel ves svet k pogrebu. Ko je kamenje jelo bobneti na smrekovo krsto njeno, zagnali so pogrebci velikansk krohot, sirote so pa jokale.*)

Drugi grob, na kterem ne bo ne venca, ne luči, je grob b r a t o l j u b j a! Tudi o tem se dobro vé, da je že zdavno zamrlo, kje da je pa pokopano — ne vé nihče! Star pregovor pravi, da najboljša žlahta ni več vredna kot — raztrgana plahta. Priznati moramo, da je to resnica od besede do besede, odkar se je nad bratoljubjem zaprla črna jama. Tudi tù prihitel je ves svet k pogrebu, ki je nad zaprto gomilo plesal, reveži so pa — jokali! Milijarde in milijarde ima ta svet premoženja in vendar se vsako leto na tisoče nesrečnih pomorí zarad pomanjkanja napotrebnejših dohodkov, s kterimi naj bi si ohranili to revno življenje. Vzrok temu je iskati tukaj v dvojnem pomanjkanji in to v pomanjkanji bratoljubja in v pomanjkanji trdne vere v božjo dobrotljivost in neskončno previdnost božjo. Ko bi bogatini in premožni več živega in manj kamenitega srca imeli, bi se pač več nego polovica manj solzá prelilo v tej krasni in vendar tako revni dolini solz. In vendar nobeden nič s seboj ne ponese v črno jamo, ne bogatin svojih tisočakov, s kterih najmanjšimi drobci bi dostikrat lahko obrisal revežu solzne oči, in ne revež svojih bolečin, ki so ga dostikrat prezgodaj spravile v črno zemljo, ker na celem svetu ni našel usmiljenega srca, odkar se je nad bratoljubjem zaprla mrzla gomila.

Kdo vé za grob, kjer mirno smrtno spanje spé i d e a l i, vzori, ki so svoje dni to solzno dolino prestvarjali v rajsko-divno pokrajino! Skoraj bi si upali trditi, da jih svet vsakemu človeku posebej zamori, kedar se je bati, da bi ga preveč ne dvignili iz te žalostne gmotne grude v solnčne višave prave nadzemeljske sreče, kakoršno človek le tako dolgo vživa, dokler mu zlata leta otročje brezskrbne mladosti ne zginejo. Kakor hitro pa svet človeka v svoj kolobar, v svoj divji dir za srečo, za tvarino tega sveta z eno roko potegne, porine z drugo nož v srce idealom in črni grob zazija, da jih požré za vse njegovo življenje.

Kdo nam konečno pokaže grob, kjer čakajó vstajenja n a š e n a r o d n e p r a v i c e, tista narodna pisma božja, ki smo jih ob rojstvu prejeli z drugimi ljudstvi vred iz Stvarnikove roke. Pokažite nam grob, kje počivajo pravice naše, da ves slovenski narod tjekaj roma, da položi venec spleten iz ž i v e v e r e v našo jekleno naravo, t r d n e g a u p a n j a v lepšo bodočnost in g o r e č e l j u b e z n i do naših svetinj na tisti grob, potem pa da otožno zapoje: Usmili se nas o Gospod! Daj nam kmalo dočakati dan vstajenja, dan političnega poveličanja, da bomo v enako vrsto stopili z tistimi narodnostimi, ktere nam še odrekajo pravice političnega življenja. A bojimo se, da tudi na tem grobu, na grobu naših političnih pravic ne bo nobenega venca, pač pa bo brlela ondi lučica našega upanja v boljšo bodočnost.

*) Ume se, da je to rečeno le prilično ter ni po goli črki razumeti. Vredn.

Krivica se sama tepe.

(Dalje.)

V srednjem veku sta le dva stanova kaj veljala in merodajavna bila, t. j. duhovščina in plemstvo. Kmet je bil podložen tema dvema, bil je po mnogih krajih suženj, ali povsod je bil podložen žemljiščnemu gospodu. Zgodilo se je dostikrat, da je oholi gospod zatiral podložnega kmeta, in ta se dostikrat ni mogel drugemu pritožiti, kakor ljubemu Bogu. Gospôda, ki je odločevala v posvètu kraljev, si je znala čedalje veči pravice pridobivati; tako je bilo skoraj povsod po Evropi, kjer je veljala postava zarad izročila zemlje podložnim (Lehensrecht). Krivica se je tudi tačas sama tepla; grozno je ljudstvo divjalo, ko je obupalo in mu je nova vera, ki se je oznanovala, vse pomislike odpravila. Strašni so bili kmečki boji po Nemškem, Frankovskem in Tirinskem; strahovita je bila kmečka vstaja po avstrijskih deželah. Ljudstvo se je neusmiljeno maščevalo nad zatiralci.

Minuli so časi, nič več ne čakajo klativitezi za grmom trgovcev, da bi jih oropali, predrzni vojniški hlapci nič več ne ropajo ubogemu kmetu živine iz hleva. — O srečni časi! bi vskliknil marsikdo. Teh pa dandanes ni; tistih silovitih vitezov sicer ni več, ki so kmeta brez noža drli, plemstvo je prišlo ob svojo moč, aristokracija več ni merodajavna tako, kakor nekdaj, a namesto dedne aristokracije je nastala denarna aristokracija, ki je v nekterih stvaréh še bolj brezobzirna. Dedna aristo-

LISTEK.

Spomini iz potovanja po Gornje-Štajarskem.

(Dalje.)

Posebno skrbno pa so izdelana velika cerkvena vrata. Stene pri vratih so zeló na pošev posnete, tako, da je odprtija na zunanji strani mnogo širja in višja, kakor na notranji. Te posnete stene oživljajo na vsaki strani 4 stebriči, ki so na vrhu spojeni z arhivoltami. Da je bilo čelo nad čvetorokotnimi vratmi ozaljšano s podobo Matere božje, sem že omenil. Ta portal me spominja edinih romanskih velikih vrat, ktere sem do sedaj videl na Kranjskem in sicer v farni cerkvi v Kostanjevici na Dolenjskem. Te vrata so bogato členovite in marljivo izdelane, le da so veliko že trpele po vremenskih nezgodah, ker kamen ni posebno trden. Se vé, da se mala Kostanjeviška vrata gledé velikosti nikakor ne dadó primerjati mogočnemu portalu Sekovske bazilike. Lesena vrata te bazilike imajo močno kovanje, ki je menda še iz 13. stoletja. Na levi strani pri vhodu je ličen kropilni kamen v pozno-gotskem slogu; krije ga lepa visoka strešica ali baldahin v istem slogu.

Očesu prikupijo se koj na prvi pogled priprosta okna, ki se zgoraj polukrožno končajo. Obrobljena so znotraj in zunaj z okroglo paličico (Rundstab).

Tudi v lepšavah se kaže priprosta resnost in dostojnost in še teh resnih okraskov se ne nahaja kaj veliko. Ozrimo se na notranje stene srednje ladije. Na severni steni je navpični in vodoravni pas, o kterem sem že govoril, narobe obrnjena atijska noga ter oživlja visoke gole stene nad arkadami. Na južni steni pa se nahaja kockasti friz, kterega opazimo tudi na kapitelih južne arkade in na strešnem zidu zunaj cerkve. Čudno je to, da ima vsaka stena srednje ladije druge okraske. — Vidi se dalje tudi nekaj zobčastih in siksak okraskov. Najbolj priljubljena, in rekel bi, najlepša olepšava pri naši baziliki pa je ločni friz. To je geometričen okrasek, ki obstojí iz cele vrste malih lokov. Ti loki so postavljeni tako drug zraven druzega, da imajo obliko obokov. Ločni friz se zlasti lepo prilega romanskemu slogu, ki tako rad rabi loke, malo da ne, pri vseh arhitektonskih delih. Vidimo ga pod strešnim zidcem okoli in okoli cerkve in tudi drugod. Pri tej baziliki nahajamo tudi okraske vzete iz rastlinstva in živalstva, a oboji so sila redki. Na strešnem zidcu glavne apside se nahaja edini spomin na slikane lepšave Sekovske cerkve, kteri prvotno gotovo tudi te krasote ni manjkalo. Pravijo, da se še nahajajo nekteri sledovi, ki pričajo, da je bila cerkev slikana in da so slikarije krasile zlasti sedaj pobeljene in gole stene visoke srednje ladije.

Ogledali smo si nekoliko v duhu lepo Sekovsko stavbo. Vtis, kterega na obiskovalca napravi, je mogočen. Resnoba sije iz obraza naši baziliki. Ona je, rekel bi, prava podoba tistega vernega, nepopačenega časa, ko so mogočni tega svetá velikodušno darovali svoja posestva cerkvenim redovom, — pogosto so vstopili tudi sami v nje — ki so potem neumorno delali za omiko in časno srečo, še bolj pa za večno blaginjo celih pokrajin. Pri naši stavbi ne nahajamo nič mehkužnega, nič gizdavega, nič prenapolnjenega, nič bahačastega, vse svedóči trez-

kracija je poznala dolžnosti in jih je tudi zvrševala na korist državi in tudi prostemu ljudstvu, kajti uprav iz aristokratskih krogov se je prvič začul glas po osvobojenji kmečkega stanú; a sedaj bi pa bilo treba, da bi kmeta osvobodili novošegnega in še nujega in tršega gospodarja, t. j. dolga. Zemljiščni gospod je skrbel, da je podložni ostal na zemlji, a novodôbni gospodar, kapital, se za to ne zmeni. Kaj pa hočemo reči o delavcih, ki delajo po rudnikih in tovarnah? Za potrebe tega ljudstva, ki je prav za prav nositelj kulture, se svet navadno ne zmeni prej, dokler mu tako rekoč voda v grlo ne teče; državi je dosti, da le varuje pravne razmere med delavci in njih gospodarji, t. j., da vsak storí, kar se je zavezal.

Kaj hočemo toraj storiti, da bomo delavcem pravični? tako je prašal grof Mun na katoliškem kongresu, ki je bil v Lüttich-u na Belgijskem dné 18., 19. in 20. septembra, kamor so prišli poslanci iz Belgije, Nemčije in Francije. Posvetovali so se več dni, a niso ničesa nasvetovali, kar bi zares moglo delavcem pomagati; priporočevali so jim le potrpežljivost, vdanost v voljo božjo. To so res lepe in potrebne reči, a stradajočemu delavcu s tem ni pomagano, ako mu kažemo le plačilo v nebesih, tukaj na zemlji ga pa pustimo stradati. Le ljubezen rodí ljubezen. Videti je bilo, da bode ta shod minul, kakor mnogo drugih; kar nastopi grof Mun, ki je to vprašanje na Francoskem, kjer je domá, dobro prerešetal, on je na čelu mnogim družbam delavcev, a zbranim je povedal, da se ni čuditi, ako delavci tako razsajajo, čuditi se je, da niso že prej začeli rogoviliti. On je potem kazal, kako gré delavcem pomagati z besedo in „dejanjem“. Kaj bomo delavcem dali ..... dobro pazite, rekel je dalje, po vsi Evropi, po vsem svetu se je začelo gibanje, ki se ne dá vstaviti, niti s silo zmagati, tudi ne utajiti, Vse je spodletelo, vse bode spodletelo, ker izvira iz nepravičnosti; krivico vsak živo čuti in ona vznemirja in bega ljudi.

Ako se to gibanje zanemarja in se pripušča, da strasti gospodujejo in da vsak posamezen išče le svoje koristi, pripeljalo bo to krščanske narode zopet v barbarstvo, ako pa tisti, ki imajo dolžnost skrbeti za človeško družbo, loté se tega vprašanja pogumno in nastopijo pot potrebnih reform, potem bode to vprašanje rešeno na blagor človeški družbi. Znamenja se povsod prikazujejo, silovitosti se vršé med delavci, delo se ostavlja, razjarjena druhal žuga in strahovito gospodari, kakor se je to zgodilo v Monceau-les-Mines-u, v Charleroi-u in v Decazeville. Ogenj, ki povsod tli, je tukaj nenadoma bruhnil. Poglejmo v Evropo, poglejmo v Ameriko, socijalistično veroizpovedanje potuje iz dežele v deželo in nikdo ga ne zadržuje.

To veroizpovedanje ljudstvo na-se potegne, domišljija se mu vname in tako polagoma vse poplavi.

Beremo poročila o shodih, v kterih se določi, kar zahteva četrti stan, taki shodi so bili v Parizu in Gentu. Tukaj je kraj, kjer se dandanes bitka vrši, kjer se razpravlja to veliko politično vprašanje, a ne po zbornicah, kjer pravijo, da postave delajo ... V resnici, tukaj gré za vse kaj druzega, gré za to, da zvemo, kaj bode s premoženjem v obitelji, v vsi človeški družbi.

Recimo, da so vse te misli, ktere gojé socijalisti, prazne in nečimerne sanje, da se nikdar ne more zgoditi, da bi enak dobiček imeli od kapitala vložniki in delavci in da bi se premoženje enakomerno razdelilo, a vendar iskra se je vtrnila, misel se razširja, strasti vnemajo in je le doslednost tistih revolucijonarnih načel, ki se glasé: bratovstvo in enakost.

Zakaj pa se take misli primejo ljudstva, zakaj ono verjame ljudem, ki mu take reči pripovedujejo? To se zgodí za to, ker ljudstvo veliko trpí, in mu te misli, ti nauki kažejo konec trpljenju in težavam. Krivi nauki, bi rekli; a nam je dolžnost ljudstvu dati drugih naukov. Kdo pa more reči, da ni veliko tožbá opravičenih. Le berite zgodovino teh shodov, le prevdarite, kaj se tam sklepa. Le berite sporočila, ki se v teh shodih beró, in prevdarite to, kar nam je včeraj senator Lammens povedal; vprašam, ali ne bodete v dnu srca pretreseni slišati, kako se človek zlorabi, kako se njegove močí zapravljajo, ali ni to nekako razoденje, ktero kristijana v živo pretresa? (Konec prih.)

Žganjarji in družba treznosti.

(Konec.)

Protí tej bolezni, ki je pravi rak v današnji človeški družbi, delovala bi izvestno plodonosno d r u ž b a t r e z n o s t i, kakor jo je nasvetovala „Zgodnja Danica“ v svoji 42. številki. Ondi piše rodoljub z Dolenjskega pod naslovom: „B e s e d a v p o m i s l i k k r a n j s k i d u h o v š č i n i“ sledeče:

Ena največjih, ako ne naravnost največja napaka kranjskega ljudstva je, osobito po Gorenjskem in Notranjskem, tako zelo razširjeno ž g a n j e p i v s t v o. Ni mi namen, da bi popisoval žalostne nasledke te strasti v gmotnem in nravnem oziru — znani so dovolj — samo to drzno terdim, da, ako bi peklensko veličanstvo delilo redove svojim vernim privržencem, dobil bi gotovo ne malo odliko oni, ki je vpeljal žganjepivstvo; kajti veliko je število tistih, ktere je ta nesrečna strast pahnila v časno in večno nesrečo.

Razne so sredstva, ktere so nasvetovali človekoljubi zoper to napako, ali pravega vspeha še niso dosegli do sedaj, kajti skušnja nas uči, da vse postave zoper žganjepivsko pijančevanje, kakor so jih vpeljevali po nekterih deželah, so le „paliativna“ sredstva, ki sicer ovirajo pijančevanje na z u n a n j e, a toliko bohotneje se razširja na skrivnem. In kaj pomaga postava pri pijancu, osobito pri „šnopsarju“? Ako je tudi kaznovan, napil in upijanil se bode po prestani kazni zopet, kajti „pijanec se spreobrne, kadar se v jamo zvrne.“ Razumeje se, radikalno (korenito) sredstvo bi bilo, da bi se prepovedala prodaja špirita za vživanje, iz kterega se prireja največ žganja, a tega vsled finančnih in druzih razmér v državi ne storé. — Skušnja nas uči, da se je zoper žganjepivstvo obneslo do sedaj le eno sredstvo, in to so b r a t o v š č i n e t r e z n o s t i. Ako se je s tem sredstvom neprimérno veliko doseglo v Ameriki, na Irskem, Slovaškem itd., ne bi li bilo to mogoče tudi pri nas? Da bi pa bratovščine več storile, nego vse postave, je vzrok v tem, da bratovščine dajejo svojim udom čeznatorne sredstva v dosego odločenega cilja, to so odpustki, molitev, večkratno prejemanje ss. zakramentov itd., in to ni malega pomena v zatiranji vsake strasti, tudi žganjepivstva, ki ima v svojih posledicah, rekel bi, v s e g r e h e.

Ako bi bile toraj bratovščine treznosti koristne, je nadalje vprašanje, k d o b i s e s p r e j e m a l v t o b r a t o v š č i n o. Morebiti li sami pijanci? Ne! Prvič bi se jih le malo vpisalo, temveč bi se trdilo nasprotno, od te strani bi bilo pričakovati največjega upora, zaničevanja in zasramovanja. Drugič bi bila bratovščina nekako zloglasna, ako bi se sprejemali sami pijanci; v velicih mestih so sicer zadruge tatov, goljufov, roparjev, pijancev itd., ali ti se podpirajo, da kradejo, goljufajo, ropajo, pijančujejo itd., da bi se bili pa taki in enaki nepridneži kedaj združili, da bi se bili odpovedali svojim strastim, tega še ni bilo slišati. In kdo, ki hoče kaj veljati, hotel bi pristopiti k taki bratovščini? Ne toraj tako, ampak k bratovščini treznosti bi imel prost vstop vsakdo, tudi taki, ki še niso nikdar pokusili žganja in sploh nobene žgane pijače ne, in ravno ti bi bili tako rekoč njeno j e d r o, kajti po eni strani bi dokazali, da se je m o g o č e z d r ž a t i ž g a n j a po drugi strani pa bi se obvaroval marsikdo, da ne bi padel tej strasti v ž r e l o v b o d o č n o s t i, in s tem bi bilo že mnogo doseženega. S tem pa ni rečeno, da so pijanci izključeni: naj le pristopajo, pa se poboljšajo. Posebne važnosti pa bi bilo tej bratovščini tudi ž e n s t v o. Upati bi bilo, da bi se je ono rajše vdeleževalo nego možki i n o n o b i i m e l o s v e t o n a l o g o, d a z a b r a n j u j e t o s t r a s t v s v o j i d r u ž i n i. V s a k a m a t i, v s a k a d e k l e, k i b i p r i s t o p i l a, z a v e z a l a b i s e s t e m, d a b o d e v s e s t o r i l a, d a s e v n j e n i d r u ž i n i z a t r é. t o z l ó, d a m o ž i n o t r o c i, p a t u d i d e k l e i n h l a p c i n e b o d o p i j a n c i „š n o p s a r j i.“

Kako daleč pa naj bi segala omejitev vživanja upijanljivih pijač? Ali naj bi se udom bratovščine prepovedalo vživanje vina, piva, mošta; ali samo žganja in vsih žganih pijač? Morebiti bi zadostovalo poslednje. Glavni namen bratovščine bi bil boj zoper špirit in sploh zoper vse žgane pijače. Zatorej bi se zavezali bratovski udje: nikdar ne pokusite nikacega žganja, tudi razolije in likerjev ne, kajti ta pijača ni druzega, nego špirit, zmešan in popravljen z raznimi dišavami in sladkorjem. Vino, pivo, vsakojaki mošt, pa bi smeli vživati, toda varovati bi se moral vsakdo, da ne bi se upijanil. Sploh bi bilo treba pri tej točki velike previdnosti, da ne bi se ravnalo prestrogo, pa tudi ne premehko, ter bi se zadela prava srednja pot. Že pregovor pravi: „Srednja pot, zlata pot.“

Pri tej reči pa ni pozabiti še neke reči, in ta je v e r j e t n i vspeh bratovščine. Je li misliti, da se bode sad bratovščine precej in v večem pokazal? O tem pač dvomim. Ti, ki so sedaj zapadli špiritu, bodo težko vstali v večem številu, a upati je, da bodo bratovščine o m e j i l e žganjepivstvo in sčasoma z Božjo pomočjo odpravile. In ako bi se vsako leto odpravile le tri pijanosti v vsaki fari, koliko dobrega bi se storilo, koliko žaljenja Božjega bi se odvrnilo!

L e t o s j e r a v n o s v e t o l e t o, č a s p o s e b n e m i l o s t i B o ž j e, t o r a j t u d i n a j p r i l i č n e j e, d a s e n e k a j u k r e n e, d a s e o d p r a v i ž g a n j e p i v s t v o, t o p o g u b o n o s n o z l o z a n a š e l j u d s t v o.

---

nost, ponižnost in resnega duha svojih graditeljev. — Ko smo si ogledali zgrado Sekovske stolice, naj v kratkem omenim še nektere znamenitosti njene notranje oprave. Prvo, na kar je pri vstopu v cerkev naša pozornost obrnjena, je veliki altar. Posvečen je s cerkvijo vred, kar že vemo, Materi Božji v nebo vzeti. Nastavek je lesen, precej visok, a sila lahek in kaj umetalno izrezljan in v svojih oblikah. Narejen je bil v pozno-gotski dôbi leta 1507. V sredi tega predrtega zračnega lepotičja je enako lahek kolobar čudovito lepo izrezljan z malimi kipi poživljen. Ti kipi predstavljajo nektere preroke in ne mara tudi Adama in Evo. Ta kolobar dela okvir glavnega kipa presvete Trojice, ki krona Devico Marijo. Način, po kterem se nam tù predstavlja sv. Trojica, je nenavaden in kolikor vem, pri nas nepoznan. Tri božje osebe se nam kažejo v podobi treh mož, ki so si po podobi, starosti in opravi enaki. Vse tri veže v znamenje enojnosti božjega bitja bogato in nežno izrezljan venec ali kolobar, ki je s figuralnimi ornamenti okrašen.

Tabernakelj je prej ko ne noveje delo, kot nastavek in tudi nima tiste živahnosti, tiste umetalnosti, če prav ima tudi še gotske oblike. Nad tabernakeljnom pa se vidi še druga mala Marijina podoba, ki je častitljiva zarad svoje visoke starosti. Imenujejo jo nemški „Ursprungsbild“; recimo ji toraj prvotna podoba. To je dragocen zaklad bazilike Sekovske. Podoba je reliefna ter je visoka 24 centimetrov, široka pa dobrih 11 centimetrov. Plošča, iz ktere je izsekana, je iz sivega mramorja. Najvišji deli podobe so skoraj za 1 centimeter izbokli iz dna. Dno je barvano zelenkasto, zvezde in obsij (nimbus) je pozlačen. Mati božja sedi in ima božje dete v sredi v naročji. Dete z desnico blagoslovlja, v levici pa drži zvitek papirja. Sodi se, da bi utegnila ta podoba stareja biti kakor cerkev sama, in da je bila prej ko ne za časa križarskih vojsk iz vzhoda prinešena. Tudi legenda ji pripisuje visoko starost. Pripoveduje namreč, da je ustanovnik samostana na lovu iz nekega drevesa slišal besede: „Hic seca“ (tù sekaj); od tod tudi ime S e c c a u. Na ta glas je posekal drevo in našel to sliko, kar ga je nagnilo, da je ustanovil na tem mestu moški in ženski samostan. V moškem samostanu je tudi on kot samostanski brat sklenil svoje bogoljubno življenje. — Vsekako imeniten spominek, dragocen zaklad, dejal bi, svetnija te krasne cerkve, ob enem pa spomin na umetalnost starodavno.

Drugi altarji so vsi iz kasneje renésanske dôbe, ki se pa malo prikladajo resni cerkveni stavbi; tudi ni na njih nič posebnega, zato prijaznega čitatelja ne menim mučiti z njihovim opisovanjem. Tudi nagrobnih spominkov, kterih je v cerkvi mnogo, nekteri celó umetalni, ne bi omenjal, ko bi med njimi ne bil našel enega, kterega je postavil drugi vladika Ljubljanski, knezoškof Krištof Ravbar (1493—1536). Bil je on dolga leta oskrbnik škofije Sekovske. Papež Julij II. imenoval ga je 20. aprila 1509 koadjutorja in administratorja Sekovske škofije in po smrti škofa Matije Scheidt-a l. 1512 bil je potrjen tudi kot pravi njegovi naslednik ter se nahaja v vrsti Sekovskih škofov z imenom Krištof III. Ta škof je postavil svojemu spredniku na Sekovski stolici iz hvaležnosti nagrobni spominek, kterega naj tukaj ne prezrem.

Ta nagrobni spominek je plošča iz sivega kamenja, ki je vložena v cerkvenem tlaku v severni ladiji pri zidu skoraj vštric prižnice pri altarji Matere Božje. Je pičel meter širok in poldrug meter dolg.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. oktobra.

Notranje dežele.

Malokedaj se primeri, da bi v enem cesarstvu *trije nadškofje* v enem letu praznovali svoje petdesetletnice. Letos se je to zgodilo v avstro-ogerski državi. Najprvi jo je praznoval dalmatinski nadškof Maupas v Zadru, za tem je prišel moravski nadškof grof Fürstenberg v Olomucu in sedaj jo pa obhaja primas ogerski, kardinal in nadškof Simor. Kakor prvima dvema, poslal je ob tej priliki presvitli cesar tudi Simorju lastnoročno pismo, v kterem mu čestita k redki slavnosti. Cesar piše: „Ljubi kardinal knez-primas Simor! Polstoletnice Vašega duhovskega delovanja ne praznuje le podrejena Vam duhovščina z največjo radostjo, temveč cela dežela brez razločka vere z največjim spoštovanjem in to po pravici, kajti vse Vas ljubi ne le kot krepostnega prvega cerkvenega kneza, temveč tudi kot navdušenega domoljuba. Radostno se toraj tudi jaz poslužim prilike, da Vam izrazim svoje najsrčneje čutila z zagotovilom, da mi bodo obilne Vaše zasluge za domovino in prestol, kteremu ste iz celega srca udani, vedno nepozabljene ostale. Božjo previdnost pa prosim, da naj Vam dragoceno življenje ohrani do skrajne meje človeškega bivanja na zemlji. Franc Josip.“ Kardinal Simor je v teku teh 50 let nad 4 milijone izdal cerkvi in domovini.

Interpelacija, ki jo je štajarski poslanec baron Gödel-Lannoy s tovariši vred stavil v državnem zboru do finančnega ministra Dunajevskega gledé škode, ki jo je letošnjo spomlad mraz napravil po Štajarskem, se glasi: Pri raziskovanju škode, ktero je zadnji močni mraz po Spodnjem Stajarskem napravil, se je le v slučajih, ako posestnik nima drugih prihodkov, kakor iz poškodovanega posestva, mu obljubilo, da se mu odjenja nekaj pri davku. To načelo, ako se izpelje v djanju, pa provzročuje, da je še posestniku ves davek plačati, da-si mu je mraz morebiti ves pridelek pokončal in je on toraj vse stroške in vso dnino za težake zastonj izdal. Tak davek pa bi si moral seveda od drugod vzeti ali si ga drugje prislužiti. Prebivalci onih krajev, ktere to postopanje hudo zadeva, menijo, da tam, kjer ni prihodka, tudi ni mogoče davka plačevati in da se po tem takem zgorej imenovano postopanje nikakor ne zlaga s človekoljubno postavo našo, ter si zategadelj usojajo po omenjenih poslancih staviti do Njega ekscelencije g. finančnega ministra vprašanje: 1. „Je-li Njega ekscelenciji to postopanje znano in 2. ali ima visoko finančno oskrbništvo voljo kje kako ukreniti kaj, da se revščina, v kteri so vsled tega vinorejci, še ne pomnožuje brez potrebe?“

Jako svitlo luč o letošnji ***madjarski politiki,*** ki se smé pametna imenovati, prižgal je poslanec Maks Falk svojim volilcem s tem, da jim je razložil delovanje v ogerskem državnem zboru. Opozicija v ogerskem državnem zboru zahtevala je letos, da naj se izreče vladi nezaupnica zarad potrate denarja in iz tega izvirajočih večnih popolnilnih kreditov. Večina tega ni sprejela, ker dobro vé, da je na celem Ogerskem le en sam Koloman Tisza. Če bi tega zgubila, nima nobenega več. Zato mu je dovolila 20 milijonov za pokritje naknadnih kreditov. Zahtevanje nekterih šovinistov po lastni armadi smatra Falk za bedarijo. Dokler bode Ogerska stala na sedanjem stališči in dokler bo zveza med obema polovicama tako trdna, kakor je sedaj, tako dolgo ni, da bi se govorilo o posebni madjarski armadi. Prav tako pametno sodi Falk o napravi nove pogodbe. Da bi se Madjarom ustanovila lastna banka, na to še misliti ni, ker časi niso za to. O Bolgarih je rekel, da Avstrija ne smé trpeti, da bi jim Rusija svojo voljo z orožjem v roci vsiljevala, temveč naj se bolgarsko prizadevanje po samostalnosti kolikor le moč podpira.

Napis je latinsk in vdolben v kamen z latinskimi črkami. Gledé izdelave kaže ta plošča veliko podobnost s ploščo, ktera je vzidana v veži knezoškofijske palače v Ljubljani. Postavljena je istega leta in mogoče, da jo je delal tudi isti kamnosek. Napis glasi se tako-le:

Mathiae Antistiti Seccoviensi, qui ecclesiam sibi creditam Pannonico bello attritam incredibili labore impensaque non modo in pristinum statum erexit sed uberioribus etiam proventibus ditavit et auxit, quique Caess: Regibq. ob animi magnitudinem ceterasque ingenii singulares dotes acceptissimus fuit

Ravbar

Laibacensis Praesul proximusque ab eo Seccoviensis successor Patrono bene merenti XVI Kal. Martii in extr(ema) aet(ate) defuncto vivens posuit.

An(no) MDXII.

(Dalje prih.)

Dopolnilne volitve za ***štajarski deželni zbor*** so se vršile. V volitvenem kraji Lipniškem pisatelj Karol Morré; v kmečkem volitvenem okraji Ljubenskem (Leoben) gostilničar Jan. Thunhart; v Radgonskem okraji Jožef Schmirmaul, in v Ptujskem odvetniški koncipijent in veleposestnik Jurtela z vsemi 142 glasovi. V Graški obrtnijski zbornici je bil zopet voljen Janez Dettelbach.

Vnanje države.

Bolgarsko veliko sobranje se ni še slovesno pričelo, pač pa ni več daleč dan, da se bo, da se pa poslanci med sabo razgovarjajo, lahko verjamemo. Preložili so ga namreč do 31. oktobra, t. j. do jutri. Ob enem se je pa za Sofijo proglasil obležni stan in sicer iz tega vzroka, da bi se agitaciji popolnoma pot zaprečila. Bivši naučni minister Grekov odšel je v Carigrad. Povod temu popotovanju je po eni strani turška diplomatična nota, ki jo je Gadban prinesel, ter bo Grekov v Carigradu dal usten odgovor na njo. Ob enem bo pa mož tudi skusil zvediti, kaj bi Turčija rekla, če bi si sobranje zopet Battenberga za kneza izvolilo. Med poslanci je namreč misel jako vtrjena, da sobranje kneževe odpovedi ne bo sprejelo, temveč ga bo nazaj poklicalo in se mislijo Bolgari potem z njim v zvezi dalje Rusiji upirati. Pri vsem sočutji, ki ga imamo do Bolgarov, moramo jim vendar reči, da bi bila to največja bedarija, kar so jih kedaj storili. Saj jim mora vendar znano biti, kako da Rusija išče prilike, da bi deželo zasedla. Izvolitev Battenberga bi bila taka prilika, kakor nalašč. Rusija že sedaj zahteva, da bo večja mesta, pred vsem pa Varno s svojimi ljudmi zasedla. Te dni je bilo tudi govorjenje o neki bolgarski deputaciji, ktera naj bi se šla klanjat ruskemu caru. Na čelu bi ji bil moral biti metropolit Klement. S tisto deputacijo sedaj menda ne bo nič in to zopet iz raznih razlogov. Prvič se Klement kuja; mož pravi, da ne gré drugače, kakor če vlada zaprte častnike izpusti. Dalje pa menda tudi nimajo pravih mož, da bi jih gori poslali. Samih vladi vdanih ne morejo poslati, ker se je bati, da bi jih car celó ne sprejel ne, drugih pa nečejo pošiljati. Kakor se kaže, se bodo menda tudi sobranja samo vladi prijazni poslanci vdeležili. Cankovcev in Karavelistov ne bo. Kakor je iz vsega videti, so homatije na Bolgarskem v resnici od dne do dne večje in sam Bog vé, kako se bodo končale. Če nas vse ne moti, bo konec menda tak, da bo Rusija deželo zasedla, češ, da mora mir in red narediti.

Srbi in ***Bolgari*** so zopet prijatelji. Pogodba, ki so jo napravili za vpeljavo diplomatičnih zvez, opira se na sledeče točke: 1. Bolgarska vlada obžaluje, da je z nemiri ob Bregovi dala prvi povod kalitvi dobrih razmer med Srbi in Bolgari ter se obveže dotične kraje okoli Bregove takoj sprazniti, in naj potem tako dolgo nezasedeni in nevtralni ostanejo, dokler srbsko-bolgarska komisija ne določi, čegavi da so. Če se potem tisti svet pripozná za srbsko lastnino, srbska vlada načelno dovoli, da ga lahko Bolgari v last dobé proti zameni za kak drug kos zemlje ob srbsko-bolgarski meji. 2. Da se medsebojne razmere bolje vtrdijo, sostavila se bo najkasneje v dveh mesecih mešana komisija, ki bo posebno na trgovino med Srbijo in Bolgarijo svojo pozornost obračala. Čez šest mesecev se bo pa sklenila trgovinska pogodba med Srbi in Bolgari. Do tedaj naj si pa drug drugemu, kar se dá, tako na roke gredó. 3. Bolgarska vlada se obveže, da srbskim političnim emigrantom ob srbsko-bolgarski meji ne bo nič več dovoljevala bivati. Ta prepoved obsega bolgarski svet ob meji ležeč na 60 kilometrov daleč v deželo. Če bi prišla kakim spletkam proti Srbiji na sled, jih mora takoj vničiti. Enake dolžnosti obljubi srbska vlada nasproti bolgarskim političnim emigrantom. 4. Bolgarska vlada se obveže dograditi progo Vakarel-Sofija-Caribrod do tistega časa, kakor bo Srbija s svojo progo gotova. Ta pogodba postane veljavna s tistim dnevom, ko se bo obojestranski podpisala. Izmed Srbov jo je podpisal minister zunanjih zadev, Franasović, za Bolgare pa dr. Stransky.

Kaj je res? Da je Rusija ***dva vojna parnika*** pred Varno zasidrala, je znano. Velesilam je ob enem sporočila, da je to zarad tega storila, ker ruski podaniki na Bolgarskem niso imeli pravega varstva več; prav tako so bili v nevarnosti ruski konzulati. Bolgarski vladi je pa Rusija naznanila, da sta parnika samo zarad tega pred Varno prišla, da bodeta protestovala proti sobranji. Kaj je toraj resnica. Nahajala se bo, kakor povsod menda tudi tukaj v sredi in ta je okupacija dežele. Rusija je jela Bolgarijo že zasedati in sicer v Varni, od koder se bo polagoma dalje razprostirala. To je tembolj vrjetno, ker je jela zopet pogoje staviti, pod kterimi bi se lahko stara prijaznost povrnila. Rusija zahteva, da mora Bolgarija sprejeti kakega Rusa za vojnega ministra, višje častniške službe morajo priti zopet le v ruske roke, voditeljstvo zunanje bolgarske politike prevzame kabinet v Petrogradu, ustava se mora predelati in pa tistega kandidata morajo voliti, kterega jim bo Rusija nasvetovala. Če Bolgarija v to privoli, se je okupacija že začela, kajti kaj več bi Rusi tudi potem ne zahtevali.

Angleži so jako težko pričakovali, kaj jim bo lord Churchill novega povedal, ko se iz popotovanja povrne. Mož je prišel domu, pa je ravno tako „zapet“ ostal, kakor bi nič ne vedel. Posebno bi bili radi zvedeli, kako kaj zunanji svet o Egiptu misli in pa o Rusih. Zato je vse drlo na tabor, ki so ga konservativci v Bradfordu napravili, kajti nadjati se je bilo, da bo Churchill kaj povedal, kako se mu je po svetu godilo. Churchill je sicer prišel, pa dolgo ni hotel nobene prave ziniti. Še le čez dolgo, ko so že od vseh strani vanj tiščali, rekel je mož, da mu je povsod spodletelo, kjer koli je vprašal, če bi ne hotli z Angleži vred proti Rusom podati se. Toraj je mož vendar-le poleg zdravja tudi še nekaj druzega po Evropi iskal — zaveznikov namreč proti Rusu. Da jih ni dobil ni čuda, kajti v Berolinu in na Dunaji le predobro poznajo angleško kramarsko blago in ne dajo, kdo vé, koliko zanj, kar je tudi popolnoma prav. Če imajo z Rusi še kaj skupaj, naj le sami poravnajo. Avstrija in Nemčija jim že ne bodete kostanja iz žerjavice brskali.

V ***Parizu*** so se v zbornici osem dni pričkali, ali bi pahnili redovnike iz ljudskih šol ali ne? Konečno so vendar z večino glasov (361 zoper 175) sklenili, da morajo biti po vseh začetnih šolah le svetni učitelji. Po glasovanji je klicala desnica: „Naj živi svoboda!“ in levica: „Naj živi ljudovlada!“ Zbornica se je odredila do 4. novembra. Francoska je toraj rešena; redovniki ne bodo smeli več otrok po ljudskih šolah podučevati. Vprašamo, kakošno prihodnost bode imela vlada katoliškega ljudstva, ki se tolikanj boji redovnikov za učenike!

„Nov. Vrem.“ konstatuje, da je ***Francoska*** zopet zavzela odločno mesto v Evropi in priporoča prijateljstvo francosko-rusko. Zato pa je treba, da se pošlje francoski poslanec v Petrograd. Ob istem času se poroča, da je za poslanca tje namenjen de Laboulaye, ki je sedaj poslanec v Madridu. Do leta 1876 je bil tajnik pri francoskem poslanstvu v Petrogradu, potem poslanec v Lisaboni. Njegov naslednik v Madridu bode Cambau, sedaj rezident v Tunisu.

Domače novice.

(**Na Vsehsvétih in Vernihduš dan**) bode letos tiho na pokopališči pri sv. Krištofu, ker je c. kr. deželna vlada v sporazumljenji s cerkvenim oblastvom zarad kolere prepovedala obiskovanje grobov in ukazala, da se pokopališče zapré. To se bode jutri oznanilo tudi po cerkvah.

(**Novo mašo**) pel bo na Vseh Svetnikov dan ob 9. uri dopoludne v tukajšnji frančiškanski cerkvi frančiškan č. o. Alojzij Tomas.

(**Pisateljsko društvo**) ima nocoj svoj zabavni večer v krčmi g. Schunko na Dunajski cesti.

(**Slovenska predstava.**) „Mlinar in njegova hči“ bode, kakor smo že poročali, v ponedeljek dne 1. novembra t. l. v deželnem gledališči. — Število ložam je liho.

(**Ranjkega Sevnika**) so danes na Ljubljanskem starem pokopališči izkopali in so ga prenesli na novo pokopališče v lastno rakev, ki je bila sedaj dovršena.

(**Za kolero**) umrlo je v Ljubljani do sedaj že pet prisiljencev in je več bolnih.

(**Vojaško.**) Pri brambovcih so bili povišani: nadporočnik Rob. Lučovnik za stotnika v bramb. batalijonu Ljubljanskem štev. 25. Izmed neaktivnih častnikov imenovan je nadporočnik Alojzij Poljanec štajarskega batalijona Celjskega št. 20 za stotnika. Poročnika Josip Rohrmann in Ludovik Tragau Novomeškega batalijona štev. 24 za nadporočnika. — Neaktivni nadzdravnik dr. Franc Zupanc postal je polkovni zdravnik v neaktivnem razmerji v Celovškem batalijonu štev. 26.

(**Goriškemu proštu**) msg. Jordanu prepovedal je ondašnji knezonadškof dr. Zorn tako dolgo mitro nositi, dokler iz Rima ne pride določilo, ali ima prvostolni prošt v Gorici pravico mitro nositi ali ne.

Podružnica sv. Cirila in Metoda) ustanovila se je 21. t. m. v Bolcu na Tolminskem.

(**Obiskovanje grobov**) na 1., 2. in 3. novembra je tudi v Trstu prepovedano in bo ondašnja cerkvena oblast dan že objavila, kedaj da se bo obhajal spomin na mrtve. To bo še le tedaj, kedar mine kolera.

(**Kolera**) zanesla se je iz Trsta tudi že v Tržič (Monfalkone), kjer je pred nekaj dnevi napadla 7 ljudi, od kterih jih je pet že umrlo. Nekdo je bežal pred kolero na Laško v Pordenono, pa ji ni ušel. Dohitela ga je in umorila.

Telegrami.

Trst, 29. okt. V poslednjih 24. urah zbolele so 4 osebe za kolero, umrla je pa 1. (Osebe, ki Trst poznajo, pravijo, da jih navadno veliko več pomrje, kakor pa se jih uradno naznanja.)

Budapešt, 29. okt. Od včeraj zbolelo je 10 ljudi za kolero, umrli so pa 4.

Budapešt, 30. okt. Poslancem predloženi budget za l. 1887 kaže rednih dohodkov 321,743.950 goldinarjev (za 840.993 več memo lani), transitoričnih dohodkov 6,612.145 goldinarjev (manj 2,117.680 gold.), skupaj 328,356.095 gold. (manj 1,276.687 gold.) — Rednih izdajkov je 325,945.491 gold. (več 8,606.111 gold.), transitoričnih izdajkov 2,395.933 gold. (več 142.386 gold.), investicijskih stroškov 17,907.680 gold. (manj 2,592.761 gold.), izrednih skupnih stroškov 4,150.917 gold. (več 557.745 gold.), skupaj 350,400.021 gold. (več 6,713.481 gld.), Toraj deficita 22,043.926 gld. (več 7,990.168 gld. proti lanskemu letu). Redni upravi pripada 4.201.541 gold.

Ostrogon, 30. okt. Cesar je prišel semkaj dopoludne. Spremljal ga je Tisza. Ljudstvo ga je navdušeno pozdravljalo. Ostal je v nadškofijski palači, kjer ga je primas Simor pričakoval. Takoj po prihodu hitel je cesar k Simorju.

Trnovo, 29. okt. Vlada je sklenila vjete častnike spustiti.

Varna, 29. okt. Danes je semkaj priplul ruski križar „Mercur“ z 418 možmi in 18 topovi.

Umrli so:

28. okt. Rihard Ločnik, uradnikov sin, 4 mes., sv. Florjana ulice št. 16, vsled katara v črevesu.

V bolnišnici:

27. okt. Jožef Cibernik, krojač, 20 let, jetika. — Anton Maček, gostač, 77 let, Merasmus.

28. okt. Matija Jurjevčič, delavec, 40 let, Gangreina pediosio.

Tujci.

28. oktobra.

Pri ***Maliču:*** And. Sollberger, potovalec, iz Lyona. — Janez Schaffelhofer, c. k. uradnik, z Dunaja. — Janžekovič in Furlan, zasebnika, z Dunaja. — Weiss, Pretzner, Winder, Lange, Wlach, Benedek in Stein, trgovci, z Dunaja. — Peter Forte, trgovec, iz Linca. — J. Müller, trgovec, iz Heilbronna. — M. Schandro, nadporočnik, iz Deroenta. — Hugo Fuchs, nadporočnik, iz Celovca. — Miha Mirkič, trgovec, iz Mokronoga.

Pri ***Slonu:*** Schiller, Heumayer, Bober, Seman in Hirschler, trgovci, z Dunaja. — baron H. Hammerstein, posestnik, iz Spodnje Avstrije. — S. Falkenau, trgovec, iz Prage. — Val. Ladstädter, tovarnar, iz Inomosta. — S. Weiss, trgovec, iz Budapešte. — Adolf Neuberg, trgovec, iz Pečuha. — Filip Fischer, trgovec, iz Kaniže. — Antonija pl. Fichtenau, posestnikova soproga, iz Rudolfovega. — Dr. Razpet, c. k. okrajni zdravnik, iz Rudolfovega. — Franc Rome, župnik, iz Čemšenika. — Ant. Ponikvar, župnik, iz Knežaka. — Janez Grill, trgovec, iz Železnikov. — Viktor Serio, trgovec, iz Italije. — Matija Slabe, potovalec, iz Trsta.

Pri ***Tavčarji:*** Jožef Pleta, trgovec, iz Linca. — Franc Zelmann, trgovec, iz Gradca.

Pri ***Bavarskem dvoru:*** And. Samiele, zasebnik, iz Stare Loke.

Pri ***Južnem kolodvoru:*** Kellermann, Mieses in Leibl, potovalci, z Dunaja. — Ferd. Kendlbacher, potovalec, iz Solnograda. — Lutschenek, zasebnica, iz Celovca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje: zrakomera v mm	Stanje: toplomera po Celzija	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
29.	7. u. zjut.	749·97	+ 3·4	sl. vzh.	jasno	0·00
	2. u. pop.	748·87	+ 8·8	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	749·95	+ 2·4	sl. vzh.	jasno	

Jasno in mrzlo. Srednja temperatura 4·9° C., za 3·2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl.	55	kr.
Srebrena „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „	60	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 „	25	„
Papirna renta, davka prosta	101 „	10	„
Akcije avstr.-ogerske banke	866 „	—	„
Kreditne akcije	281 „	25	„
London	125 „	05	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond	9 „	88	„
Ces. cekini	5 „	91	„
Nemške marke	61 „	20	„

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na **sv. Petra cesti štev. 6,** nasproti gostilne pri **„Avstrijskem cesarju“.**

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanji podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se *prečastiti duhovščini* za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh druzih liturgičnih knjig; *učiteljem* in *čitalnicam* za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; *uradnijam* in *županijam* za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljen sem pri večjih pošiljatvah povrniti vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, kterim čas ne dopušča zarad oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bodí, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanje delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,
bukvovez.

(14)

Stroj za obrezovanje knjig

popolnoma dober, 37 cm. dolg, s 6 nožmi posebno pripraven za knjigoveze po deželi, je prav za nizko ceno naprodaj pri

L. Šverljugi, knjigovezu
v Ljubljani, Stolni trg štev. 6.

Katoliška tiskarna

Valvazorjev trg štev. 5
priporoča:
VIZITNICE
v raznih oblikah

Kuverte z firmo, račune, cenike, rabila i. dr.

Mrtvaške liste
po nizki ceni.

Nekaj za gospé!

Več tisoč

ogrinjač

za jesen in zimo

iz najfineje Berolinske volne s franžami, popolnoma velike, v vseh barvah, kakor so: **sive, rudeče, rujave, črne, bele, škotske** in **turške,** razprodalo se bode zarad izpraznitve prostora

po 1 gld. 10 kr.

komad. Razpošilja jih proti povzetju (3)

WAARENHAUS
„ZUR MONARCHIE“,
Dunaj, III. Hintere Zollamststrasse št. 9.

NB. Kdor več ogrinjač skupaj naroči, stane ga poštnina pri posamičnem komadu le nekaj krajcarjev.

Jakob Nagode,

krojač,

naznanuje, da se je o sv. Mihelu **preselil** ter stanuje sedaj v **Florijanskih ulicah, hiš. štev. 13 v tretjem nadstropji** ter se vsem čast. gospodom za daljno zaupanje in delo vljudno priporoča. (2)

Lepo pozlačene

nagrobne križe

priporoča prav po nizki ceni

Franc Terček,
trgovec z železjem, Valvazorjev trg št. 5 v Ljubljani.

Cenike in slike na zahtevanje brezplačno. (5)

Piccoli-eva esenca za želodec,

katero pripravlja
G. PICCOLI lekar v **Ljubljani.**

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in **zdravniških spričeval bolezni** v želodcu in trebuhu, **bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemerojide, zlatenico, migreno** itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Izvrstni učinek te esence potrjujejo spričevala več slovečih zdravnikov (Dr. Emil vitez pl. Stöckl, c. kr. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec Kranjske, Dr. D'Agostini, Dr. Cambon, Dr. vitez pl. Goracucchi, Dr Pardo v Trstu, Dr. K. Minola, mestni phisikus v Milánu, kakor tudi veliko prečast. g. župnikov in na tisoče oseb, ki so jo rabile in se le njej zahvalujejo za zopet pridobljeno zdravje).

Cena eni steklenici 10 kr.

Izdelovatelj te esence jo pošilja po pošti v zabojčkih po 12 steklenic 1 gld. 36 kr. Poštne stroške plačujejo p. t. naročniki. (10)

Lekarna
G. Piccoli-ja
„Pri Angelu“
v Ljubljani,
na Dunajski cesti,
je vedno preskrbljena z vsemi zdravili najboljše baže in izvršuje vsako naročilo najhitrejše in točno proti poštnemu povzetju.

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani javljam, da sem se iz Savinjske doline, kjer sem bil že jedno leto samostojen, v Ljubljano preselil. Ob tej priliki se najuljudneje zahvaljujem za skazano mi dosedanje zaupanje, ob jednem pa se priporočam prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom za vsakovrstne **poprave orgelj,** kakor tudi za

zgradbo novih orgelj

po novem in starem načinu. Mnogoletne skušinje pri odličnih mojstrih v Ljubljani, Mariboru in na Dunaji so porok za nataněno in vestno izvršitev izročenega mi dela.

Nadeja se obilnih naročil z najodličnejim spoštovanjem

Ernest Petrič,
(2) orgljar na Sv. Petra nasipu št. 65.

Žrebanje že meseca decembra.

KINCSEM SREČKE à 1 gld. **11 sreč samo 10 gld.**

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — **4788** denarnih dobitkov.

(8) **Kincsem-srečke** dobivajo se
v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.

Izdajatelj in odgovorni urednik Matej Močnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.